

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Fehér sáfrányos terület

Utoljára módosítva: 2013-11-08 20:27:19

Megye: Vas

Községhatár: Kőszeg

A terület kiterjedése: ____ hektár

Védetté nyilvánítás év: 1981

GPS koordináták: EOV: EOV 459282; 230272

Felmérést végző személy(ek) neve: Gyöngyössy Péter

E-mail címe(k): kerekerdo@invitel.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A terület a Kőszegi-hegység északkeleti részén Kőszeg határában, a Királyvölgyre futó zártkertek között fekszik. A környéken általában művelt gondozott kiskertek gyümölcsösök sorakoznak kanyargó földutak mentén. A terület északkeleti kitétségű. Legkönnyebben a belváros felől közelíthetjük meg. A városközpontból (Várkör)a Hunyadi János utcát kell megkeresnünk. A Jurisich Miklós Gimnáziumot elhagyva jobbra fordulunk a Festetich Imre utcába, melynek folytatása a Királyvölgy út (tábla is jelzi a Király-völgyet). Az utcán előbb felfelé haladunk, majd az ut leereszkedik. Amikor az út leér a völgybe a Hegyalja út kereszteződésébe, balra fordulunk felfelé egy keskeny kavicsozott földútra. Ezen egészen addig megyünk kb 500 m-t, míg egy szép útszéli kereszthez nem érünk (ezt is Vörös keresztként emlegeti, hasonlóan a Kendig és az Óház közötti híresebb párját). A keresztnél egy keskenyebb földúton balra átvágunk a párhuzams utra s azon jobbra fordulva egészen addig megyünk, míg egy gondozatlan telekhez nem érünk. Ez a védett terület, most a hosszú keskeny telek felső rövid oldalán állunk.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A kőszegi "Fehér sáfrányos terület"-et sokáig faj egyetlen Magyarországi élőhelyként tartották számon. Jelenleg három lelőhelyét tartjuk számon, de mindegyik Kőszeg környékén található. A lelőhelyek mindegyikénél felmerül hogy mennyire természetes a fehér sáfrány ottléte. Jelenleg a legtermészetesebbnek és legstabilabbnak a kőszegi Alsóréten (a Kőszegi Tájvédelmi Körzet része) található állománya tűnik. Természetes élőhelyei is üde hegyi kaszálók, melyek sok tekintetben hasonlítanak az Alsórét nedves gyeptársulásaihoz. A kőszegi "Fehér sáfrányos terület" helyi jelentőségű természetvédelmi terület a Kőszegi-hegység északkeleti részén a Királyvölgyre futó zártkertek között fekszik. Ez egy magántulajdonban álló elvadult gyümölcsös, omladozó kis házzal. Valaha a gyümölcsös alját kaszálták. Jelenleg teljesen gondozatlan, elhagyatott. A pusztuló gyümölcsfák közötti teret derékig érő növényzet, főleg málna, szeder és csalán nőtte be. Megkezdődött a terület beerdősülése. Valószínűleg gyertyános kocsánytalan tölgyessé alakul, ha a folyamat nem akad meg. Valaha több száz tő fehér sáfrány nyílt itt. Mára néhány tucatra tehető a virágzó példányok száma. A faj itteni előfordulása vitathatóan természetes. Nem lehetetlen, hogy emberi ültetés eredménye. Felhasznált források: 1.) <http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Keszei Balázs szóbeli közlés, közös terepbejárás 3.) Kóródi Blanka (ŐNPIg) szóbeli közlések

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Részben

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

Valaha a terület gyümölcsös kaszáló lehetett. Másodlagos élőhelyként fordult elő itt a fehér sáfrány. Az élőhely átalakult, megindult a beerdősülés. A fehér sáfrány állománya visszaszorult, de még ott "lappang" a területen.

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

100 % Egyéb

a terület elvadult gyümölcsös, melynek korábban nagyobb gyepes részei is voltak.

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyeterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

T8: extenzív gyümölcsös (elvadulva) T9: kiskert (elvadulva)

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: Jelenleg gondozatlan, elhagyatott, valaha kaszálták, a gyümölcsöt természetek rajta

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző:

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

A közelben is beerdősülő kiskertek vannak, és közel van a Kőszegi-hegység nagy összefüggő erdőtömbje.

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Nem közvetlenül, de közel van a Kőszegi TK., ill. a Kőszegi-hegység (N2000 terület) határa

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámmal kell megadni)

Fehér sáfrány (*Crocus albiflorus*) (30-40 tő) Nagy völgyecsillag (*Astrantia major*) (10 tő)

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

A tágabb környéken: éti csiga (*Helix pomatia*) nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) Fűrge gyík (*Lacerta agilis*) Karvaly (*Accipiter nisus*) Nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*) Zöld küllő (*Picus viridis*) Nyaktekercs (*Jynx torquilla*) Énekes rigó (*Turdus philomelos*) Fekete rigó (*Turdus merula*) Vörösbegy (*Erithacus rubecula*) Erdei pinty (*Fringilla coelebs*) Tengelic (*Carduelis carduelis*) Zöldike (*Carduelis chloris*) Meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*) Széncinege (*Parus major*) Barátcinege (*Parus palustris*) Csicsörke (*Serinus serinus*) Barátposzáta (*Sylvia atricapilla*) Csilpcsalpífűzike (*Phylloscopus collybita*) Csuszka (*Sitta europaea*) Mókus (*Sciurus vulgaris*) Vakond (*Talpa europaea*) stb.

5. Egyéb észrevétel

A nyilvántartás 0 ha területet jelez. A fenti adatot térképi területméréssel állapítottuk meg

Felhasznált források: 1.) <http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.)

Keszei Balázs szóbeli közlés, közös terepbejárás 3.) Kóródi Blanka (ŐNPIg) szóbeli közlések

Felhasznált térképi források: 1.) www.vasteir.hu (Vas Megyei Térinformatikai Rendszer) 2.)

<http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> (Nyilvános interaktív erdőtérkép a NEBIH honlapján)